

**ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN**

THIỀU THỊ THU THẢO

**CHÍNH SÁCH CÔNG NGHỆ THỨC ĐẨY DOANH NGHIỆP ĐỔI MỚI
CÔNG NGHỆ THEO HƯỚNG THÂN THIỆN MÔI TRƯỜNG:
NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP CÁC DOANH NGHIỆP CHẾ BIẾN
THỰC PHẨM TRÊN ĐỊA BÀN THÀNH PHỐ HÀ NỘI**

Chuyên ngành: Quản lý Khoa học Công nghệ

Mã số: Đào tạo thí điểm

TÓM TẮT LUẬN ÁN TIẾN SĨ QUẢN LÝ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ

Hà Nội – 2022

Công trình được hoàn thành tại: Khoa Khoa học Quản lý, Trường Đại học Khoa học xã hội và nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội

Người hướng dẫn khoa học:

PGS.TS Trần Văn Hải

TS. Nguyễn Quang Tuấn

Phản biện:

.....

Phản biện:

.....

Phản biện:

.....

Luận án sẽ được bảo vệ trước Hội đồng cấp Đại học Quốc gia chấm luận án tiến sĩ họp tại

vào hồi giờ ngày tháng năm 20...

Có thể tìm hiểu luận án tại:

- Thư viện Quốc gia Việt Nam

- Trung tâm Thông tin - Thư viện, Đại học Quốc gia Hà Nội

TRÍCH YẾU LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Tên tác giả: Thiều Thị Thu Thảo

Tên luận án: Chính sách công nghệ thúc đẩy doanh nghiệp đổi mới công nghệ theo hướng thân thiện môi trường (Nghiên cứu trường hợp các doanh nghiệp chế biến thực phẩm trên địa bàn thành phố Hà Nội)

Ngành khoa học của luận án: Quản lý khoa học và công nghệ

Chuyên ngành: Quản lý khoa học và công nghệ Mã số: Thí điểm

Tên đơn vị đào tạo Sau đại học: Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn - Đại học Quốc gia Hà Nội.

1. Mục đích và đối tượng nghiên cứu của luận án

1.1 Mục đích

Đề xuất khung chính sách công nghệ nhằm xây dựng chính sách phù hợp và mang lại hiệu quả cao trong việc thúc đẩy các doanh nghiệp đổi mới công nghệ theo hướng công nghệ thân thiện môi trường (Environmentally Sound Technologies - ESTs) ở Việt Nam. Mục đích nhằm nâng cao năng lực, tính cạnh tranh của doanh nghiệp hướng tới mục tiêu phát triển bền vững quốc gia trong tương lai gần.

1.2 Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu trong nước được xác định là nội dung chính sách đã ban hành của Chính phủ và các Bộ ngành liên quan đến mục tiêu đổi mới công nghệ theo hướng thân thiện môi trường của doanh nghiệp trong nước. Cùng các chính sách liên quan đến việc thúc đẩy doanh nghiệp đổi mới công nghệ theo hướng thân thiện với môi trường, chính sách chuyển giao công nghệ, khuếch tán công nghệ, các mô hình, hình thái phát triển công nghệ thân thiện môi trường, phát triển bền vững của một số quốc gia trên thế giới trong xu thế thúc đẩy ứng dụng dòng công nghệ ESTs.

2. Các phương pháp nghiên cứu đã sử dụng

Các phương pháp nghiên cứu: Phương pháp phân tích tài liệu thứ cấp; Phương pháp so sánh; Phương pháp phân tích, tổng hợp; Phương pháp điều tra, khảo sát.

Các phương pháp tiếp cận: Phương pháp tiếp cận hệ thống cấu trúc; Tiếp cận nội quan, ngoại quan; Tiếp cận phân tích, tổng hợp; Tiếp cận định tính và định lượng.

3. Các kết quả chính và kết luận

3.1. Các kết quả chính

Luận án là công trình nghiên cứu khoa học có tính chuyên sâu trong lĩnh vực liên quan đến chính sách cho dòng công nghệ ESTs. Nghiên cứu được tác giả cập nhật các dữ liệu khoa học mới nhất được công bố đến năm 2022 trong kho tài liệu về chính sách khoa học và công nghệ từ các nhà xuất bản lớn trên thế giới và cập nhật các tài liệu nghiên cứu có liên quan trong nước. Nghiên cứu của Luận án có các điểm mới sau:

+ Dẫn chứng bộ chỉ số phân loại, loại công nghệ thuộc vào dòng công nghệ ESTs của một số tổ chức lớn trên thế giới tiêu biểu là OECD và APEC, đề xuất xây dựng khung chính sách phát triển công nghệ thân thiện môi trường trên cơ sở xây dựng bộ chỉ số phân loại công nghệ riêng của Việt Nam. Lấy cơ sở từ hệ lý thuyết của nhà kinh tế học Bowen về học thuyết CSR (Corporate social responsibility), cùng phương pháp thực hành mô hình ESG (Environmental – Social – Governance) của Liên hợp quốc vào năm 2016 để xây dựng Khung chính sách phù hợp thúc đẩy phát triển công nghệ thân thiện môi trường trong điều kiện Việt Nam một cách hiệu quả nhất.

+ Đề xuất được 01 Khung chính sách chính nhằm thúc đẩy doanh nghiệp đổi mới công nghệ theo hướng thân thiện với môi trường; Đề xuất 04 Khung chính sách thành phần có liên quan gồm: Khung chính sách xây dựng bộ Chỉ số đánh giá công nghệ thân thiện môi trường; Khung chính sách phân loại loại công nghệ thân thiện môi trường; Khung chính sách Nhà nước đầu tư cho R&D và chuyển giao dòng công nghệ thân thiện môi trường; Khung chính sách cho mục tiêu xây dựng và phát triển doanh nghiệp bền vững tại Việt Nam. Phân tích rõ các tiêu chí chung và tiêu chí thành phần của mỗi mô hình chính sách đề xuất.

+ Phân tích được bức tranh tổng hợp về thực trạng chính sách phát triển công nghệ ESTs trong nước. Xác định các khoảng trống chính sách, các ưu điểm, nhược điểm.

+ Phân tích xu thế phát triển dòng công nghệ ESTs của một số tổ chức, quốc gia có nền khoa học và công nghệ phát triển trên thế giới. Tổng hợp và phân tích một số mô hình phát triển bền vững phổ biến trên thế giới và ở Việt Nam, phân tích điểm mạnh, điểm yếu và tác động đến chính sách đổi mới công nghệ ở các doanh nghiệp theo hướng thân thiện môi trường ở từng mô hình, hình thái chính sách đó. Đưa ra luận cứ để chứng minh cho mối quan hệ giữa chính sách thúc đẩy phát triển dòng công nghệ ESTs trong mục tiêu phát triển bền vững doanh nghiệp và năng lực cạnh tranh quốc gia trên phương diện phát triển bền vững.

Kết quả nghiên cứu của Luận án có thể trở thành tài liệu tham khảo hữu ích và có tính cập nhật xu hướng chính sách tính đến thời điểm hiện tại, trong mục tiêu phát triển ESTs, hỗ trợ các nhà hoạch định chính sách xây dựng chính sách liên quan đến dòng công nghệ này ở trong nước.

3.2 Kết luận

Công nghệ thân thiện môi trường là công nghệ của tương lai gần – nghĩa là mục tiêu phát triển dòng công nghệ này ở nhiều quốc gia trên thế giới được tính bằng mốc rất gần là 2030, hay 2050. Quyết định số 450/QĐ-TTg ngày 13/4/2022 của Thủ tướng Chính phủ Việt Nam phê duyệt “Chiến lược bảo vệ môi trường quốc gia đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050”. Với bước đi chiến lược này, Chính phủ khẳng định vấn đề bảo vệ môi trường sẽ được ưu tiên và đặt lên hàng đầu, Việt Nam không đánh đổi môi trường để phát triển kinh tế và Việt Nam muốn trở thành quốc gia đi trước, đón đầu và chủ động trong khoa học công nghệ về môi trường.

Phát triển bền vững là mục tiêu của quốc gia, trong đó doanh nghiệp công nghệ đóng vai trò quan trọng. Việc xây dựng chính sách về thúc đẩy doanh nghiệp đổi mới công nghệ theo hướng thân thiện với môi trường là vấn đề cấp thiết hiện nay để cùng thực hiện mục tiêu quốc gia về phát triển bền vững. Theo xu thế của thế giới, đây còn là yếu tố tiên quyết trong mục tiêu nâng tầm cạnh tranh doanh nghiệp trên trường quốc tế. Với khung chính sách đề xuất trong Luận án cũng như các nghiên cứu chuyên sâu trong lĩnh vực công nghệ thân thiện môi trường, tác giả hi vọng sẽ góp phần vào quá trình xây dựng và hoàn thiện thể chế chính sách thúc đẩy phát triển công nghệ thân thiện môi trường trong nước. Đồng thời, với Luận án này tác giả cũng phân tích để một lần nữa khẳng định mục tiêu phát triển bền vững quốc gia phải gắn bó mật thiết với việc phát triển bền vững doanh nghiệp. Doanh nghiệp có phát triển bền vững thì mục tiêu quốc gia mới thành công. Và không yếu tố tiên quyết nào khác ngoài việc ứng dụng các công nghệ thân thiện môi trường trở thành công cụ và phương tiện để biến mục tiêu bảo vệ môi trường, giảm phát thải khí nhà kính, mục tiêu zero carbon... được thực hiện một cách nhanh nhất. Doanh nghiệp đổi mới công nghệ theo hướng thân thiện với môi trường thành công sẽ là cơ sở thực hiện mục tiêu kép, vừa nâng tầm cạnh tranh doanh nghiệp, vừa thực hiện mục tiêu phát triển bền vững quốc gia.

T/M TẬP THỂ HƯỚNG DẪN
(Ký và ghi rõ họ tên)

NGHIÊN CỨU SINH
(Ký và ghi rõ họ tên)

Thiều Thị Thu Thảo

SUMMARY OF DOCTORAL THESIS

The author's name: *Thieu Thi Thu Thao*

Thesis title: *Technology policy to promote enterprises to innovate technology in an Enviromantally Sound Technologies-ESTs direction (A case study of food processing enterprises in Hanoi city)*

Scientific branch of the thesis: Science and technology management

Major: Science and technology management

Code: Pilot

The name of postgraduate training institution: University of Social Sciences and Humanities - Vietnam National University.

1. Purpose and research object of the thesis

1.1 Purpose

Proposing a science and technology policy framework to develop appropriate and highly effective policies in promoting businesses to innovate in an ESTs manner in Vietnam. The purpose is to improve the capacity, competitiveness of enterprises and the goal of national sustainable development in the near future.

1.2 Research objective

The subject of domestic research is defined as the content of policies issued by the Government and Ministries related to the goal of technological innovation in the direction of environmental friendliness of domestic enterprises. Along with policies related to promoting enterprises to innovate technology in an Enviromentally sound technologies direction, policies on technology transfer, technology diffusion, models and forms of ESTs development. Sustainable development of some countries in the world.

2. Research methodologies

Research methods: Secondary document analysis method; Comparative method; Methods of analysis and synthesis; Methods of investigation and survey. Approaches: Structure systems approach; Access to introspection, bonded; Access to analysis and synthesis; qualitative and quantitative approaches.

3. Main results and conclusion

3.1. Main results

The thesis is an in-depth scientific research in the field related to policies for ESTs. The study has the following new points:

Proposing 01 main policy framework, in order to promote enterprises to innovate technology towards ESTs; Proposing 04 relevant component policy

frameworks, including: Policy framework for developing a set of ESTs Evaluation Indexes; Policy framework for technology classification; State policy framework on investment incentives; Policy framework for sustainable business development.

Analyze the general picture of the current state of policy development of ESTs in the country. Identify policy gaps, advantages, and disadvantages.

Analysis of the trend of ESTs policies of a number of organizations and countries with developed technology in the world. Synthesize and analyze some popular sustainable development models in the world and in Vietnam, analyze strengths, weaknesses and impacts on technology innovation policies in enterprises in the direction of being ESTs schools in each of those policy models and forms.

Citing a set of classification indexes, which are technologies belonging to the line of ESTs of some large organizations in the world, it is proposed to develop a policy framework for developing ESTs on the basis of a set of indicators. Vietnam's own technology classification number. From there, proposing a policy framework on the E-S-G business model of sustainable development, focusing on ESTs elements in order to realize the goal of promoting businesses to innovate technology in an ESTs direction most fruitful.

The research results of the thesis can become a useful reference and update policy trends up to the present time in 2022, in the goal of developing ESTs, supporting policy makers and policy makers related to this technology.

3.2 Conclusion

ESTs is a technology of the near future – that is, the goal of developing this line of technology in many countries around the world is calculated by the very near mark of 2030, or 2050. Decision No. 450/QĐ- TTg dated April 13, 2022 of the Prime Minister of Vietnam approving the "National strategy for environmental protection to 2030, with a vision to 2050". With this strategic step, the Government affirms that environmental protection will be a priority and top priority, Vietnam does not trade the environment for economic development and Vietnam wants to become a country ahead. Be proactive and proactive in environmental science and technology.

Sustainable development is a national goal, in which technology enterprises play an important role. The development of policies on promoting enterprises to innovate technology in an ESTs direction is an urgent issue today to jointly realize the national goal of sustainable development. Following the trend of the world, this is also a prerequisite factor in the goal of raising the competitiveness of enterprises in the international arena. With the policy framework proposed in the thesis as well as in-depth researches in the field of ESTs, the author hopes to contribute to the process of building and perfecting the policy institutions to promote the development of the public sector. At the same time, with this thesis, the author also

analyzes to once again affirm that the national sustainable development goal must be closely associated with the sustainable development of enterprises. If enterprises have sustainable development, the national goal will be successful. And there is no other prerequisite other than the application of ESTs to become tools and means to make the goal of environmental protection, greenhouse gas emission reduction, zero carbon target... perform as quickly as possible. Successful ESTs innovation enterprises will be the basis for realizing the dual goals of both raising the level of enterprise competitiveness and realizing the national sustainable development goals.

On behalf of academic supervisors

PhD. Student

Thieu Thi Thu Thao